ТРАВМАТИЗМ ТА ПРОФЗАХВОРЮВАНІСТЬ У НАФТОГАЗОВІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

OCCUPATIONAL INJURIES AND OCCUPATIONAL DISEASES IN THE OIL AND GAS INDUSTRY OF UKRAINE UNDER THE CONDITIONS OF WAR STATUS

Студентка (І рівень навчання) Решетняк К. Д.,

науковий керівник к.б.н., проф. Васьковець Л. А.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут, м. Харків

Анотація. Досліджується стан виробничого травматизму та професійної захворюваності у нафтогазовій галузі. Розглянуто їх особливості в умовах воєнного стану на Україні.

Ключові слова: воєнний стан, виробничий травматизм, професійна захворюваність, заходи щодо їх мінімізації.

Abstract. The state of occupational injuries and occupational diseases in the oil and gas industry is investigated, and peculiarities of such incidents under the conditions of war status of Ukraine are considered.

Keywords: war status, industrial injuries, occupational diseases, activities to minimize wartime occupational injuries and diseases.

Вступ. Видобування нафти та газу є невід'ємною промисловою складовою нашої країни, що має високе соціально-економічне значення. Сучасні видобувні технології супроводжуються сукупною дією небезпечних та шкідливих виробничих чинників. Це є визначальними факторами ризику як професійних, так і виробничо-обумовлених захворювань, а також створює передумови для нещасних випадків на виробництві.

Актуальність. За роки російської воєнної агресії Україна продовжує нарощувати темпи видобутку нафти та газу та вводити нові виробничі потужності. За даними НАК «Нафтогаз України» у 2023 р. видобуток газу підвищився понад 1 % порівняно з попереднім роком. За рік закладено 150 нових свердловин. Збільшився в Україні і видобуток нафти. Так, ПАТ «УкрНафта» було видобуто нафти у 2023 р. на 3 % більше ніж у 2022 р. За даними Держстату у 2023 р. було введено у дію додатково 8 свердловин.(РБК-Україна, 2024). Швидкі темпи зміцнення енергобезпеки України та високе соціально-економічне значення видобутку нафти і газу, небезпечність для здоров'я працюючих умов виробництва особливо в період проведення воєнних дій обумовлює актуальність робіт з аналізу травматизму та професійної захворюваності у нафтогазовій галузі України в умовах воєнного стану.

Особливості виробничого травматизму та захворюваності у воєнний період.

Проблема виробничого травматизму та професійної захворюваності в Україні на сьогодні є надзвичайно актуальною. За даними Держпраці України у 2024 р. порівняно

з 2022 констатується зростання рівня травматизму на 33 % р. За 9 місяців 2024 р. кількість травмованих внаслідок воєнних дій зросла на 86 % порівняно з попереднім роком. Реєструється підвищення кількості загиблих у нещасних випадках, пов'язаних з виробництвом, внаслідок бойових дій. У 2022 р. загинуло 217 осіб, у 2023 р. – 196, за 7 місяців 2024 р. – 570 працівників. У нафтогазовидобувній галузі кількість потерпілих внаслідок нещасних випадків зі смертельним наслідком станом на жовтень 2024 р. була 0,5 % від загальної кількості в Україні. За матеріалами [1] досліджено, що на нафтогазових підприємствах у 2023 р. сталося 23 нещасні випадки та 1 смертельний; 13 працівників отримали тяжкі травми, із них 4 працівника отримали травми внаслідок бойових дій. За 2022 рік на виробництві було зареєстровано 22 нещасні випадки; 1 груповий і 2 смертельні. Проаналізовано причини виникнення травматизму і нещасні випадки за видами подій. Основними були організаційні причини, а до провідних випадків подій належали падіння потерпілого та дія предметів, що розлітаються.

Розглянуто динаміку професійної захворюваності в Україні у воєнний час. Виявлено, що кількість випадків професійної захворюваності зменшилась майже на 13 %. Таку тенденцію пов'язують у першу чергу з міграцією населення, зменшенням зайнятості, погіршенням якості медичних оглядів [2].

Для попередження травматизму та професійної захворюваності нафтогазовників доцільно вдосконалювати з огляду на вимоги воєнного стану запроваджений Групою Нафтогаз комплекс заходів щодо управління ризиками та впровадження найкращих світових стандартів HSE (Health, Safety and Environment).

Висновки. За останній рік воєнного стану в Україні рівень травматизму зріс на 33 %, з них внаслідок воєнних дій на 86 % порівняно з 2022 р., кількість випадків професійної захворюваності зменшилася майже на 13%.

Для попередження травматизму та професійної захворюваності нафтогазівників в умовах воєнного стану пріоритетним є підтримання безпечного стану виробничого обладнання, наполегливої роботи з організації безпечного виконання робіт, постійного навчання працівників культурі безпеки праці, створення та улаштування укриттів. Особлива увага має приділятися психоемоційному стану працюючих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безпека нафтогазовиків на робочому місці. URL: https://ngpu.org.ua › node

2. Нагорна А. М. Професійна захворюваність в Україні у воєнний час: особливості виявлення та епідеміологічного аналізу // Ukrainian journal of occupational health. 2023. № 19 (3). С. 167–171.